

Η ΣΑΠΟΥΝΟΦΟΥΣΚΕΣ

(Έργον του Ι. Ντέμελ)

ΔΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΟΥΪΣ ΔΕΒΛΑΥΡΙΝ

..... Η ΜΑΓΙΚΗ ΚΙΘΑΡΑ .....

Είχα αρρωστήσει, έδω και πολλά χρόνια, από υπερκόπωση κι' ό γυιρός μου με συμβούλευσε να πάω να παραθερίσω σε μιιά άπ' τις καταπράσινες άκρογιαλιές της Βρετανίας.

Έτσι, μιιά μέρα του 'Ιουλίου, έφτασα σ' ένα άπ' τιά μαγευτικώτερα χωριά της Ντιέτ, όπου όμως δέν μιάρεσα να βρω κανένα σπίτι, ούτε καν ένα δωμάτιο ξενοκίαστο.

Φαντασθήτε πειιά τή λήθη μου. Ήμιον άναγκασμένος να φύγω άπ' τό χωριό τήν ίδια μέρα. Ένώ λοιπόν καθόμιουνα περιλυτός στην πλατεία του χωριού και περιμένα τό ταχυδρομικό άμάξι, άκουσα να μιούν για ένα άρχοντικό σπίτι, που έμινε χρόνια ξενοκίαστο, έπειδή, λέει, ήταν στοιχειωμένο και γεμάτο φαντάσματα.

Δέν έδωσα καμμιά σημασία στις άνόητες αυτές διαδόσεις και τό ίδιο κιόλας βράδυ έγκαταστάθην στο στοιχειωμένο εκείνο άρχοντικό, στο όποιο έμινε τρεις δόκλιηρους μήνες.

Φυσικά, ούτε φαντάσματα, ούτε θόρυβοι παράξενοι, ούτε καμμιά άπείσι βουκόλαχος δέν κι' άνησύχησε σ' όλο αυτό τό διάστημα.

Τό μόνο παράξενο που ύπηρχε μέσα στο άρχοντικό αυτό, ήταν μιιά παλιιά κιθάρα, κοσμοσιμένη στον τοίχο της μεγάλης σάλας του σπιτιού. Και να σέ κι' συνίστατο ή παραδοξότης της κιθάρας αυτής, ότι πολλές φορές κι' έκανε άληθινά να χάνω τήν ψυχομαία μου: Μόλις πρόφερε κανείς μιια σότα της τό όνομα «ΠΑΛΜΑ», άκουσε έναν ήχο σαν σπάσιμο χορδής!.

Πέρασαν χρόνια από τότε κι' ή τύχη τό έφερε να ταξιδέψω στην πρωτεύουσα των Βαλερίων νήσων, τήν Πάλα. Στην πόλι αυτή κατώθησα να μίθω τήν ιστορία της μαγευμένης κιθάρας, από κάποιον γέρο Μαρκανό, που ήταν από χρόνια έγκατεστημένος εκεί.

«Κάποτε, άγανισ να μιου διηγησώ ή νερο Μαρκανός, ζούσε σε μιιά άπ' τις πόλεις της πατρίδας μου ένα πολύ όμορφο κορίτσι, που τό λέγανε Τζεβά.

»Τιά όμορφότερα και πλουσιότερα παλληκάρια περνούσαν κάθε μέρα έξω άπ' τό σπίτι της και κρυφά στενάριζε με λαχάρα, κυττάζοντας ψηλά στα καφαιωτά παραθύρα της.

»Δέν υπερούσε βραδεία χωρίς να γίνη κάποιος κανγιάς

γύρω άπ' τό σπίτι της όμορφης Τζεβά.

»Όλος ό κόσμος μιλούσε για τις άσύγκριτες χάρες της κι' έτσι, μιιά μέρα άκουσε να μιλάνε για αυτήν κι' ό μεγάλος Πασάς του Μαρκανό, ό όποιος έστειλε άμέσως προξενήτες με πλούσια δώρα στον πατέρα της.

»Ό πατέρας της Τζεβά δέχτηκε τήν μεγάλη αυτή τιμή και σε λίγον καιρό ή Τζεβά έγινε νόμιμη γυναίκα του δυνατού άφέντη.

»Αλλά ή Τζεβά δέν είχε μόνο μιιά εξάσια όμορφιά. Ήταν έξυπνη, γνωστική, ή φωνή της ήταν πολύ καθαρή κι' άπ' τό κροσσάλλιο νερό της δροσοπηγής, κι' όταν τραγουδούσε, παίζοντας τήν κιθάρα της, τιά γεμάτα άίσθημα και πάθος τραγούδια της φυλής της, μιλάκιωσε τήν καρδιά και του πιο σκληρού άνθρώπου.

»Η άγάτη όμως του Πασά στην καινούργια γυναίκα του δέν μπορούσε, παρά να ενήση τον φθόνο των άλλων γυναικών του χαρμιού του κι' ό φθόνος αυτός άρχισε να γίνη σιγά-σιγά πάνω στην Τζεβά τό φαμάκι του. Η ραδιοργία δέν έχει βέβαια καμμιά ξεχωριστή πατριδα, στην Άφρική όμως, όποιος μιλεχτή μέσα στα δίχτυα της, είνε αδύνατον να γλιτώση.

»Έτσι λοιπόν, μιιά μέρα, ή πανέμορφη Τζεβά άναγκάστηκε να φύγη υποκλιών άπ' τό παλάτι του Πασά. Η ραδιοργίες των γυναικών του χαρμιού κωποφορήσανε κι' είχαν ως αποτέλεσμα τό χωρισμό του άντρόγινου.

»Δέν πέρασε όμως ούτε μιιά μέρα άπ' τον χωρισμό τους κι' ό Πασάς άρχισε να καταλαβαίνει ότι ήταν αδύνατο να ζήση χωρίς τήν Τζεβά. Φώναξε λοιπόν τους πιο σοφοός φίλους του και τους παρακάλεσε να βρουν ένα τρόπο, για να ξαναπαντρευθί τήν Τζεβά άμέσως. Οι σοφοί όμως του άπαντήσανε ότι τό σχετικό άρθρο του Κορανίου είνε κατηγορηματικότατο. «Δέν επιτρέπεται, γράφει τό Κοράνιο, να ξαναπαντρευθί κανείς μιιά γυναίκα, παρά μονάχα, άφ' ου πρώτα αυτή παντρευθί μ' έναν άλλον άνδρα και τον χωρίση».

»Ό δυστυχισμένος Πασάς, όταν άκουσε τήν άπάντησι που του δώσανε οι σοφοί φίλοι του, έμινε τρεις μέρες και

τρεις νύχτες κλεισμένος μέσα στην κάμαρά του, και σκεφτότανε τι να κάνει. Τέλος, όταν και τα τελευταία αστρα της τρίτης νύχτας της ξαγριάνιας του σβύσανε ψηλά στο στερέωμα, φώναξε τόν πιο εμπιστο αξιοματικό της φρονιάς του, τόν νέο κ' άμορφο Χάρρα 'Εφέντι, κ' άφου τού ζήτησε πρώτα τού λόγου της τιμής του, τού είπε :

— Πήγαινε στην Τζεβά και παρακάλεσέ την να δεχτή να γίνει γυναίκα σου. Όταν παντρευτήτε, θα την πάρης στο σπίτι σου κ' ύστερα από λίγες μέρες θα χωρίσετε. 'Ο γάμος αυτός θα είνε μονάχα για τ'ά μάτια τού κόσμου, γιατί δέν έπαφα ποτέ ν' αγαπώ την Τζεβά και ν'ά την θεωρώ γυναίκα μου. Κ' έτσι, όταν την π'άσω πίσω πάλι στο σπίτι της, θα πάω εγώ ν'ά την πάρω, για ν'ά της δώσω την θέση, τ'ά πλοήνη και τιμές που της αξίζουν. 'Αν όλα γίνουν όπως σου λέω, όπως έλπιώ, δέν θάσαι πειά μονάχα ένας εμπιστος αξιοματικός μου και φίλος μου, αλλά θα σ' αγαπώ και θα σ' έχω σαν αδελφό μου.

»'Ο Χάρρα 'Εφέντης ήταν τίμιος άνθρωπος και άφοσιωμένος στον Πασά του. Τόν προσκόνησε λοιπόν κ' έξετελεσε άμέσως την διαταγή του. Κ' όλα έγιναν σύμφωνα με την επιθυμία τού Πασά και τούς τύπους τού Κορανίου.

»'Αλλά, να πού και στην ιστορία μας αυτή μπήκε άξαφνα στη μέση ο μικρός αφερωτός Θεός που έχει τή συνήθεια να παίζη με τ'α καρδιές τών ανθρώπων. Μπήσε στη μέση και τ'ά έκανε όλα άνοικτά.

»'Ο Χάρρα 'Εφέντης κ' η Τζεβά αγαπηθήκανε. 'Αγαπηθήκανε με όλη τή δύναμη της καρδιάς τους και κανέννας δέν μπορούσε να τούς χωρίση, γιατί ήσαν πειά παντρεμένοι, σύμφωνα με τούς νόμους τού Κορανίου. 'Αλλ' όπως ξέρομε, στη ζωή τών ανθρώπων η προστασία τών νόμων δέν είνε πάντοτε άσφαλής. Γι' αυτό, οι δύο έρωτευμένοι, για ν' άποφύγουν την εκδίκηση τού Πασά, σέφτηκαν να καταφύγουν σε μι'ά χώρα μακρινή.

»'Ετσι λοιπόν μι'ά βραδεία, που φώτιζαν τόν ουρανό μονάχα τ' άστέρια, κ' είχε κρυφτή τ'α φεγγάρι, μπήκανε μέσα σε μι'ά γραβάκινη βάρκα και αποβιβάστηκανε εδώ στην Πάλμα, όπου βρήκανε άσφάλεια κ' ήσυχια.

»Στην άμορφη αυτή πόλη, τού αγαπημένο ζευγάρι πέρασε, για κάμποσα χρόνια, μι'ά ζωή, θιαμα με όνειρο..

»'Αλλ' όσο κι αν η ζωή τους ήταν ευτυχισμένη, πάντα νοσταλγούσαν την μακρινή τους πατρίδα και κάθε βράδυ η Τζεβά έπιζε στην καθάρα της τις πιο συγκινητικές μελωδίες τών Μαιριτανικών τραγουδιών.

Μι'ά βραδεία όμως, η χορδή που άγγιζανε τ'α κρινόδαχτυλά της άμορφης Τζεβά, έσπασε άξαφνα κ' ο Χάρρα 'Εφέντης δέχτηκε στην άγκαλιά του τ'ά άηχο σόμα της πολυαναμμένης του. 'Η νοσταλγία για τή μακρινή της πατρίδα, έκοψε τ'ο νήμα της ζωής της ώραιας Τζεβά. Και μαζί με τή ζωή της κόπηκε και η χορδή της καθάρας της.

»Μη μπορούντας ο Χάρρα 'Εφέντης να μείνη πειά στον τόπο, που τού θύμιζε την είνιγία του και τού μεγάλωνε τόν πόνο της καρδιάς του, άρχισε να πλανιέται από χώρα σε χώρα, έχοντας πάντα μαζί του την καθάρα της Τζεβά.

»Δέν ξέρε κανείς πότε ήταν τ'ο τέλος του και τί άπόγινε η καθάρα του. Δέν ξμαθε κανείς πότε και πού άπέθανε ο άνθρωπος αυτός, που πάτησε τόν όγκο του για την αγάτη της καλής του. 'Αλαφριά ν'άνα ωστόσο η γη που την σκεπάει !...»

»Όταν τελείωσε την διήγησι της ιστορίας αυτής ο γέρο Μαροκινός, αναστέναξε βαθειά κ' έγώ τόν εύχαρίστησα, με την καρδιά μου, γιατί έμαθα έτσι τή ιστορία της μαγευμένης καθάρας που βρίσκεται ακόμα μέσα στο στοιχειωμένο άρχοντικό της Βρεττάνης και ήχει θλιβερά όταν προφέρουν μπροστά της τ'ά όνομα της Πάλμα, της πόλεως που ήσε με τόν κάλο της η ώραία Τζεβά, παίζοντας στην καθάρα της τ'ά πιο γλυκόπαθα και πονεμένα τραγουδιά της φυλής της...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

'Υπάρχουν στιγμές, κατά τις οποίες, οποιαδήποτε θέσι κι αν έχει πάρεσι τ'ο σόμα ενός ανθρώπου, η ψυχή του είνε γονατιστή και προσεύχεται.

Β. Ούγκω
Οι καλοί 'Αμερικανοί μετά θάνατον πηγαινόν στο Παρίσι. Οι κακοί μένουν στην 'Αμερική.

Όσκαρ Ουάιλδ
'Ο άνδρας μπορεί να ζήση είνιγισμένα με κάθε γυναίκα, φτάνει μόνον να μη την αγαπά.

Όσκαρ Ουάιλδ

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΤΙ ΣΟΦΙΖΕΤΑΙ Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΡΕΚΛΑΜΑ

Ρεκλάμες που προκαλούν πάταγο. Μιά κηδεία - ρεκλάμα 'Ασφαλιστικής εταιρείας. Γιατί έσκουσε η χήρα. 'Η φτηνές τιμές ενός καταστήματος, που φέρνουν...συγκοπήν καρδιάς !... 'Η Μαργαριτα τού Φάουστ και η...ραπτομηχανή της !

'Η 'Αμερική είνε ο τόπος της ρεκλάμας. Στην Εύρωπή όσοι θέλουν να διαφημισούν, άρκοίνται στις έφημερίδες, στις φητενές ρεκλάμες, στις τοιχοζολλήσεις, στα φέι - βολάν. Στην 'Αμερική οι διαφημιστάι μεταχειρίζονται κάθε μέσον για τή ρεκλάμα. Προσέτιμενον δέ να κάμουν ρεκλάμα, δέν διατάζουν από ουδένος, δέν έχουν ούτε ιερών ούτε όσιων. Μερικά παραδείγματα, τ'ά όποια δημοσιεύουμε παρακάτω, άρκοίν να δώσουν μι'ά ιδέα τών μέσων της 'Αμερικανικής ρεκλάμας.

Πρό όλίγου καιρού μι'ά κηδεία διέσχισε τούς μεγάλους δρόμους της Νέας 'Υόρκης. Μπροστά μι'ά μπάνα χαλκίνων όργάνων εταίνιζε πένθια έμβατήρια. Πίσω από την πολιτελή νεκροφόρο, σ' ένα άνοχό αμάξι, μι'ά γυναίκα με βαρό πένθος έθρηνουσε δινάτα. 'Εβγάξε κυριόλογικως ουλόλασματα λήτης. Οι διαβάτες, πενοί εκείνη τή ώρα, στεκοπόταν κ' εκτίτταν συγκινημένοι τού θέμα εκείνο.

Στά πιο πολυπλοκαστα σταυροδρομία όμως η νεκρική πομπή στεκότανε και δύο άνθρωποι άπλωναν ψηλά, σ' όλο τ'ο φάρος τού δρόμου, μι'ά μεγάλη ταϊνία με την έξης επιγραφή :

«Βλέπετε κ' άκούτε την κ. Χ. πόσο γοερά θρηνηνέ τον άνδρα της ! 'Η χήρα σ'ή δέν θάκλαγε με τ'ση άπελπισία, αν ο μακαρίτης ήτα ασφαλισμένος στην.....Τάδε ασφαλιστική εταιρεία !...»

'Η ασφαλιστική αυτή εταιρεία είχε — όπως καταλαβαίνετε — πληρώσει την χήρα να κάνει τέτοια έξωφρενική κηδεία τού άνδρος της και να κλαίη με τόσο...μπροί, για...ΡΕΚΛΑΜΑ !...

Ν'ά τούρα κ' άλλη έξωφρενική διαφήμιση :

'Από ένα κατάστημα νεοτερισμού, την ώρα της μεγαλύτερης κινήσης κόσμου στους δρόμους, δύο νοσοκομεις βγάδουν ένα φορείο, μέσα στο όποιο είνε έπιλομένη μι'ά νέα και όμοραία κυρία. 'Ο κόσμος στέκεται και ρωτάει τί συνέβη.

- Δυστυχία ;
- Τήν καινήνη !
- Και είνε τόσο νέα, τόσο όμορα !
- Μι'ά τί έπαθε, τελοςπάντων !

Τότε στην πόρτα τού καταστήματος προβάλλει ένας ύτάλλιος και με τ'ο μεγάλωνο πληρωμοί τ'ο...νοήμον κοινόν :

—Κυρίες και κύριοι, η κυρία που βλέπετε έμπήκε να φρονισή στο κατάστημα. Και βρήκε τόσο φτηνές τιμές, ώστε από τή έκπληξή της έπαθε συγκοπή ! Προσοχή, λοιπόν !... Δέν έργασμεθα για όσους πάσχουν από τήν καρδιά τους !...

Κ' άλλο :

Στην 'Όπερα της Νέας 'Υόρκης παίζονταν τ'ο μελόδραμα ο «Φάντομ». Στη δεύτερη πράξι, μόλις άνοιξε η αυλαία, έμάνηκε η Μαργαριτα καθισμένη εμπρός όχι στην άνεμη, όπως γράφει τ'ο λιμπρέττο, αλλά σε μι'ά ραπτομηχανή...τελεινταόν συστήματος !...

'Ατ' τή ραπτομηχανή κρεμίσανε μι'α ταμπελλά, που έγραφε τ'ο όνομα τού έργοστασιόν που την λανσάρε. 'Η δέ Μαργαριτα, όταν έτελείωσε τ'ο τραγουδι της, έπροχώρησε στο προσκήνιο και ελε προς τ'ο κοινόν :
—'Η ραπτομηχανή που δουλεύω, αυτή έχει που βλέπετε, είνε η καλύτερη ραπτομηχανή τού κόσμου και στοιχίζει μόνον 75 δολάρια !...
'Οχι παίζουμε !...»

Στην Εύρωπή παρόμοια μέσα ρεκλάμας θα έξωργίζαν τ'ο κοινόν. Τ'ο 'Αμερικανικόν όμως κοινόν, όχι μόνον άνέχεται, αλλά και εκτιμάει αυτό τού είδους τή ρεκλάμα, η όποία πάνει, προκαλεί σούσουρο, πετχάινει.

'Εμπρός, λοιπόν, 'Αθηναίο έμποροι !... Τί καθόσατε ;...
'Αμερικανικοποιήθητε, όπως θάλεγε κ' ο άλησημόνης Γεβουλιδής.

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΤΟΥΑΙΝ ΚΙ' Η ΩΡΑΙΑ ΚΥΡΙΑ

'Ο μεγάλος 'Αμερικανός είνιμογράφος Μάρκ Τουαίν βρισκόταν μι'ά μέρα όρθιος μέσα σ' ένα τραίμ γεμάτο έπιβάτες και κρατιόταν από τ'ο λουφί, για να μη χάνη τήν ισοροπία του. Σε κάποια στροφή όμως, τ'ο λουφί κόπηκε κ' ο Μάρκ Τουαίν βρόθηκε στην άγκαλιά μι'ας ώραιας και καλοντυμένης κυρίας. 'Ο είνιμογράφος σπρώθηκε, έβγαλε τ'ο καπέλλο του και έπ'ά τώντας συγκομήνη, ελε :

—Κυρία μου, είνε η πρώτη φορά σ'ή ζωή μου, που η εταιρεία τών τραίμ με έ-ξυπρέτησε !...

